

MATEMATİK 1

*Konya Teknik Üniversitesi
Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi
Mühendislik Temel Bilimleri Bölümü*

Prof. Dr. Abdullah Selçuk KURBANLI

2020

Örnek 9.1.3.4. $\int x^2 e^{4x} dx$ integralini hesaplayınız.

$u = x^2$ ve $e^{4x} dx = dv$ olsun. Bu durumda $2x dx = du$ ve $v = \frac{1}{4} e^{4x}$ olur. Bu değerler formülde yerine yazılırsa,

$$\int x^2 e^{4x} dx = x^2 \frac{1}{4} e^{4x} - \int \frac{1}{4} e^{4x} 2x dx = \frac{x^2}{4} e^{4x} - \frac{1}{2} \int x e^{4x} dx$$

elde edilir. $\int x e^{4x} dx$ integralini doğrudan veren bir formül yoktur. Bu integrale tekrar kısmi integrasyon metodu uygulanabilir.

$u = x$ ve $e^{4x} dx = dv$ olsun. Bu durumda $dx = du$ ve $v = \frac{1}{4} e^{4x}$ olur. Bu değerler formülde yerine yazılırsa,

$$\int x e^{4x} dx = x \frac{1}{4} e^{4x} - \int \frac{1}{4} e^{4x} dx = \frac{x}{4} e^{4x} - \frac{1}{16} e^{4x} + c$$

olur. Bulunan değer $\int x^2 e^{4x} dx$ integralinde yerine yazılırsa,

$$\int x^2 e^{4x} dx = \frac{x^2}{4} e^{4x} - \frac{1}{2} \left(\frac{x}{4} e^{4x} - \frac{1}{16} e^{4x} \right) + c$$

elde edilir.

Örnek 9.1.3.5. $\int e^x \cos(x) dx$ integralini hesaplayınız.

$u = e^x$ ve $dv = \cos(x) dx$ olsun. Bu durumda $du = e^x dx$ ve $v = \sin(x)$ olur. Bu değerler formülde yerine yazılırsa,

$$\int e^x \cos(x) dx = e^x \sin x - \int \sin x e^x dx$$

elde edilir. $\int \sin x e^x dx$ integraline tekrar kısmi integrasyon metodu uygulanabilir.

$u = e^x$ ve $dv = \sin(x) dx$ olsun. Bu durumda $du = e^x dx$ ve $v = -\cos(x)$ olur. Bu değerler formülde yerine yazılırsa,

$$\begin{aligned}\int \sin x e^x dx &= -e^x \cos x - \int -\cos x e^x dx \\ &= -e^x \cos x + \int e^x \cos x dx\end{aligned}$$

olur. Bulunan değer yerine yazılırsa,

$$\begin{aligned}\int e^x \cos(x) dx &= e^x \sin x - (-e^x \cos x + \int e^x \cos x dx) \\ &= e^x \sin x + e^x \cos x - \int e^x \cos x dx\end{aligned}$$

elde edilir. Yukarıdaki eşitlikte ilk ve son integral aynı olduğundan,

$$2 \int e^x \cos(x) dx = e^x (\sin x + \cos x) + c$$

ve

$$\int e^x \cos(x) dx = \frac{e^x (\sin x + \cos x)}{2} + c$$

elde edilir.

Basit Kesirlere Ayırma Metodu

$\int \frac{p(x)}{q(x)} dx$ şeklindeki integrallerin hesabında $\frac{p(x)}{q(x)}$ ifadesi basit kesirlere ayrılarak integral daha basit hale getirilir.

Örnek 9.1.4.1. $\int \frac{dx}{x^2-x}$ integralini hesaplayınız.

$\frac{1}{x^2-x}$ fonksiyonunu basit kesirlere ayıralım:

$$\frac{1}{x^2-x} = \frac{A}{x} + \frac{B}{x-1} = \frac{A(x-1)+Bx}{x(x-1)}$$

şeklinde yazılabilir. Buradan $A = -1$ ve $B = 1$ elde edilir. Yani $\frac{1}{x^2-x}$ fonksiyonunun yerine $-\frac{1}{x} + \frac{1}{x-1}$ ifadesi kullanılabilir. Bu durumda

$$\begin{aligned}\int \frac{dx}{x^2-x} &= \int \left(\frac{-1}{x} + \frac{1}{x-1} \right) dx = \int \frac{-1}{x} dx + \int \frac{1}{x-1} dx \\ &= -\ln|x| + \ln|x-1| + c = \ln \left| \frac{x-1}{x} \right| + c\end{aligned}$$

elde edilir.

Örnek 9.1.4.2. $\int \frac{dx}{x^2-4}$ integralini hesaplayınız.

$\frac{1}{x^2-4}$ fonksiyonunu basit kesirlere ayıralım:

$$\frac{1}{x^2-4} = \frac{A}{x+2} + \frac{B}{x-2} = \frac{A(x-2)+B(x+2)}{(x+2)(x-2)}$$

şeklinde yazılabilir. Buradan $A = -\frac{1}{2}$ ve $B = \frac{1}{2}$ elde edilir. Yani $\frac{1}{x^2-4}$ fonksiyonunun yerine $-\frac{1}{x+2} + \frac{1}{x-2}$ ifadesi kullanılabilir. Bu durumda

$$\begin{aligned}\int \frac{dx}{x^2-4} &= \int \left(\frac{-\frac{1}{2}}{x+2} + \frac{\frac{1}{2}}{x-2} \right) dx = \int \frac{-\frac{1}{2}}{x+2} dx + \int \frac{\frac{1}{2}}{x-2} dx \\ &= -\frac{1}{2} \ln|x+2| + \frac{1}{2} \ln|x-2| = \frac{1}{2} \ln \left| \frac{x-2}{x+2} \right| + c\end{aligned}$$

elde edilir.

Örnek 9.1.4.3. $\int \frac{x dx}{(x+1)(x^2+3)}$ integralini hesaplayınız.

$\frac{x}{(x+1)(x^2+3)}$ fonksiyonunu basit kesirlere ayıralım:

$$\frac{x}{(x+1)(x^2+3)} = \frac{A}{x+1} + \frac{Bx+C}{x^2+3} = \frac{A(x^2+3) + (Bx+C)(x+1)}{(x+1)(x^2+3)}$$

şeklinde yazılabilir. Buradan $A = -\frac{1}{4}$, $B = \frac{1}{4}$ ve $C = \frac{3}{4}$ elde edilir.

Yani $\frac{x}{(x+1)(x^2+3)}$ fonksiyonunun yerine $\frac{-\frac{1}{4}}{x+1} + \frac{\frac{1}{4}x + \frac{3}{4}}{x^2+3}$ ifadesi kullanılabilir. Bu durumda

$$\begin{aligned} \int \frac{x dx}{(x+1)(x^2+3)} &= \int \frac{-\frac{1}{4}}{x+1} dx + \int \frac{\frac{1}{4}x + \frac{3}{4}}{x^2+3} dx \\ &= -\frac{1}{4} \int \frac{1}{x+1} dx + \frac{1}{4} \int \frac{x+3}{x^2+3} dx \\ &= -\frac{1}{4} \int \frac{1}{x+1} dx + \frac{1}{4} \int \left(\frac{x}{x^2+3} + \frac{3}{x^2+3} \right) dx \\ &= -\frac{1}{4} \int \frac{1}{x+1} dx + \frac{1}{4} \int \frac{x}{x^2+3} dx + \frac{3}{4} \int \frac{1}{x^2+3} dx \\ &= -\frac{1}{4} \ln|x+1| + \frac{1}{8} \ln|x^2+3| + \frac{\sqrt{3}}{4} \arctan\left(\frac{\sqrt{3}}{3}x\right) + c \end{aligned}$$

elde edilir.

Örnek 9.1.4.4. $\int \frac{x^2 dx}{(x+2)^3}$ integralini hesaplayınız.

$\int \frac{x^2 dx}{(x+2)^3}$ fonksiyonunu basit kesirlere ayıralım:

$$\begin{aligned}\frac{x^2 dx}{(x+2)^3} &= \frac{A}{x+2} + \frac{B}{(x+2)^2} + \frac{C}{(x+2)^3} \\ &= \frac{A(x+2)^2 + B(x+2) + C}{(x+2)^3}\end{aligned}$$

şeklinde yazılabilir. Buradan $A = 1$, $B = -4$ ve $C = 4$ elde edilir.

Bu durumda

$$\begin{aligned}\int \frac{x^2 dx}{(x+2)^3} &= \int \left(\frac{1}{x+2} + \frac{-4}{(x+2)^2} + \frac{4}{(x+2)^3} \right) dx \\ &= \int \frac{1}{x+2} dx + \int \frac{-4}{(x+2)^2} dx + \int \frac{4}{(x+2)^3} dx \\ &= \ln|x+2| + (-4) \frac{(x+2)^{-1}}{-1} + 4 \frac{(x+2)^{-2}}{-2} \\ &= \ln|x+2| + \frac{4}{(x+2)} - \frac{2}{(x+2)^2} + c\end{aligned}$$

elde edilir.

Örnek 9.1.4.5. $\int \frac{x^2 dx}{x^2 - 4x + 3}$ integralini hesaplayınız.

$\frac{x^2}{x^2 - 4x + 3}$ fonksiyonunu basit kesirlere ayıralım, fonksiyonun pay ve paydasının derecesi eşit olduğundan $\frac{x^2}{x^2 - 4x + 3} = 1 + \frac{4x - 3}{x^2 - 4x + 3}$ olarak yazılabilir. Bu durumda

$$\begin{aligned}\int \frac{x^2 dx}{x^2 - 4x + 3} &= \int \left(1 + \frac{4x - 3}{x^2 - 4x + 3} \right) dx = \int dx + \int \frac{4x - 3}{x^2 - 4x + 3} dx \\ &= x + 2 \ln|x^2 - 4x + 3| + \frac{5}{2} \ln|x - 3| - \frac{5}{2} \ln|x - 1| + c\end{aligned}$$

elde edilir.

Örnek 9.1.4.6. $\int \frac{x^4 dx}{x^2-16}$ integralini hesaplayınız.

$\frac{x^4}{x^2-16}$ fonksiyonunu basit kesirlere ayırılım, fonksiyonun payının derecesi paydasının derecesinden büyük olduğundan payı paydaya bölersek,

$$\frac{x^4}{x^2-16} = x^2 + 16 + \frac{256}{x^2-16}$$

olur. Bu durumda

$$\begin{aligned}\int \frac{x^4}{x^2-16} dx &= \int (x^2 + 16 + \frac{256}{x^2-16}) dx = \int (x^2 + 16) dx + \int \frac{256}{x^2-16} dx \\&= \frac{x^3}{3} + 16x + 256 \int \frac{dx}{x^2-16} \\&= \frac{x^3}{3} + 16x + 256 \int \left(\frac{-1}{8x+32} + \frac{1}{8x-32} \right) dx \\&= \frac{x^3}{3} + 16x - 32 \ln|x+4| + 32 \ln|x-4| + c \\&= \frac{x^3}{3} + 16x + 32 \ln \frac{|x-4|}{|x+4|} + c\end{aligned}$$

elde edilir.

Trigonometrik Fonksiyonların İntegrasyonu

Bazı özel durumlar için trigonometrik fonksiyonların integralini hesaplamak kolay olabilir. Bu tür integraller daha çok $k, t \in \mathbb{N}$ olmak üzere $\int \sin^k(x) \cdot \cos^t(x) dx$ şeklindedir. Bu integraller genel olarak değişken değiştirme ile çözülebilir.

Örnek 9.1.5.1. $\int \cos^4(x) \sin^3(x) dx$ integralini hesaplayınız.

$$\begin{aligned}\int \cos^4(x) \sin^3(x) dx &= \int \cos^4(x) \sin(x) \sin^2(x) dx \\ &= \int \cos^4(x) (1 - \cos^2(x)) \sin(x) dx\end{aligned}$$

olur. $u = \cos(x)$ ve $du = -\sin(x) dx$ dönüşümü yapılırsa,

$$\begin{aligned}\int \cos^4(x) \sin^3(x) dx &= \int u^4 (1 - u^2) (-du) \\ &= - \int (u^4 - u^6) du = \frac{-u^5}{5} + \frac{u^7}{7} + c \\ &= - \frac{(\cos(x))^5}{5} + \frac{(\cos(x))^7}{7} + c\end{aligned}$$

elde edilir.

Örnek 9.1.5.2. $\int \cos^3(x) \sin^3(x) dx$ integralini hesaplayınız.

$u = \cos(x)$ ve $du = -\sin(x) dx$ dönüşümü yapılırsa,

$$\begin{aligned}\int \cos^3(x) \sin^3(x) dx &= \int \cos^3(x) \sin(x) \sin^2(x) dx \\&= \int \cos^3(x) (1 - \cos^2(x)) \sin(x) dx \\&= \int u^3 (1 - u^2) (-du) = - \int (u^3 - u^5) du \\&= -\frac{u^4}{4} + \frac{u^6}{6} + c = -\frac{\cos^4(x)}{4} + \frac{\cos^6(x)}{6} + c\end{aligned}$$

elde edilir.

Örnek 9.1.5.3. $\int \cos^2(x) \sin^2(x) dx$ integralini hesaplayınız.

Verilen integralde,

$$\cos^2(x) = \frac{1+\cos(2x)}{2} \text{ ve } \sin^2(x) = \frac{1-\cos(2x)}{2}$$

eşitlikleri kullanılırsa

$$\begin{aligned} \int \cos^2(x) \sin^2(x) dx &= \int \left(\frac{1+\cos(2x)}{2} \right) \left(\frac{1-\cos(2x)}{2} \right) dx \\ &= \frac{1}{4} \int (1 + \cos(2x)) (1 - \cos(2x)) dx = \frac{1}{4} \int (1 - \cos^2(2x)) dx \\ &= \frac{1}{4} \int dx - \frac{1}{4} \int \cos^2(2x) = \frac{x}{4} - \frac{1}{4} \int \left(\frac{1+\cos(4x)}{2} \right) dx \\ &= \frac{x}{4} - \frac{1}{8} \int (1 + \cos(4x)) dx = \frac{x}{4} - \frac{x}{8} - \frac{\sin(4x)}{32} + c \\ &= \frac{x}{8} - \frac{\sin(4x)}{32} + c \end{aligned}$$

elde edilir.

Uyarı 9.1.5.1. Trigonometrik integrallerde sık tercih edilen metotlardan biri de $u = \tan\left(\frac{x}{2}\right)$, $\sin(x) = \frac{2u}{1+u^2}$, $\cos(x) = \frac{1-u^2}{1+u^2}$ ve $dx = \frac{2du}{1+u^2}$ değişken değiştirme metodudur.

Örnek 9.1.5.4. $\int \frac{dx}{\cos x}$ integralini hesaplayınız.

$$\begin{aligned}\int \frac{dx}{\cos x} &= \int \frac{\frac{2du}{1+u^2}}{\frac{1-u^2}{1+u^2}} = \int \frac{1+u^2}{1-u^2} \frac{2du}{1+u^2} = \int \frac{2du}{1-u^2} = \int \left(\frac{1}{1-u} + \frac{1}{1+u} \right) du \\ &= -\ln|1-u| + \ln|1+u| + c \\ &= \ln \left| \frac{1+u}{1-u} \right| + c = \ln \left| \frac{1+\tan\left(\frac{x}{2}\right)}{1-\tan\left(\frac{x}{2}\right)} \right| + c\end{aligned}$$

elde edilir.

Örnek 9.1.5.5.** $\int \frac{dx}{\sin x}$ integralini hesaplayınız.

Çözüm:

$$\begin{aligned} \int \frac{dx}{\sin x} &= \left\{ u = \operatorname{tg} \left(\frac{x}{2} \right), \sin x = \frac{2u}{1+u^2}, dx = \frac{2du}{1+u^2} \right\} = \\ &= \int \frac{\frac{2du}{1+u^2}}{\frac{2u}{1+u^2}} = \int \frac{du}{u} = \ln(u) + c = \ln \left(\operatorname{tg} \left(\frac{x}{2} \right) \right) + c \end{aligned}$$

Şimdi de aynı örneği farklı bir yaklaşımla çözelim.

$$\begin{aligned}\int \frac{dx}{\sin x} &= \int \frac{1}{\sin x} dx = \int \frac{\cos^2\left(\frac{x}{2}\right) + \sin^2\left(\frac{x}{2}\right)}{2 \cos\left(\frac{x}{2}\right) \sin\left(\frac{x}{2}\right)} dx \\ &= \int \frac{\cos^2\left(\frac{x}{2}\right)}{2 \cos\left(\frac{x}{2}\right) \sin\left(\frac{x}{2}\right)} dx + \int \frac{\sin^2\left(\frac{x}{2}\right)}{2 \cos\left(\frac{x}{2}\right) \sin\left(\frac{x}{2}\right)} dx\end{aligned}$$

$$= \int \frac{\cos\left(\frac{x}{2}\right)}{\sin\left(\frac{x}{2}\right)} d\left(\frac{x}{2}\right) + \int \frac{\sin\left(\frac{x}{2}\right)}{\cos\left(\frac{x}{2}\right)} d\left(\frac{x}{2}\right)$$

$$= \left\{ \begin{array}{l} \sin\left(\frac{x}{2}\right) = u, \quad \cos\left(\frac{x}{2}\right) d\left(\frac{x}{2}\right) = du \\ \cos\left(\frac{x}{2}\right) = v, \quad -\sin\left(\frac{x}{2}\right) d\left(\frac{x}{2}\right) = dv \end{array} \right\}$$

$$= \int \frac{du}{u} - \int \frac{dv}{v} = \ln(u) - \ln(v) + c$$

$$= \ln\left(\sin\left(\frac{x}{2}\right)\right) - \ln\left(\cos\left(\frac{x}{2}\right)\right) + c = \ln\left(\operatorname{tg}\left(\frac{x}{2}\right)\right) + c$$

Örnek 9.1.5.4 deki $\int \frac{dx}{\cos x}$ integralini Örnek 9.1.5.5.** den yararlanarak çözünüz.

$\int \frac{dx}{\cos x}$ integralinde $\cos x = \sin\left(x + \frac{\pi}{2}\right)$ olduğu göz önüne alınarak Örnek 9.1.5.5.** örneğine dönüştürmek mümkündür.

Örnek 9.1.5.5. $\int \frac{dx}{1+\sin x+\cos x}$ integralini hesaplayınız.

$$\begin{aligned}\int \frac{dx}{1+\sin x+\cos x} &= \int \frac{\frac{2du}{1+u^2}}{1+\frac{2u}{1+u^2}+\frac{1-u^2}{1+u^2}} = \int \frac{\frac{2du}{1+u^2}}{\frac{2(1+u)}{1+u^2}} \\ &= \int \frac{du}{1+u} = \ln|1+u| + c = \ln\left|1 + \tan\left(\frac{x}{2}\right)\right| + c \quad \text{elde edilir.}\end{aligned}$$

Örnek 9.1.5.6. $\int \frac{dx}{3-5\sin x}$ integralini hesaplayınız.

$$\begin{aligned}\int \frac{dx}{3-5\sin x} &= \int \frac{\frac{2du}{1+u^2}}{3-5\left(\frac{2u}{1+u^2}\right)} \\ &= \int \frac{2du}{3(1+u^2)-5.2u} = \int \frac{2du}{3u^2-10u+3} \\ &= \int \frac{2du}{(3u-1)(u-3)} = \int \left(\frac{\frac{-3}{4}}{3u-1} + \frac{\frac{1}{4}}{u-3}\right) du \\ &= -\frac{3}{4} \ln|3u-1| + \frac{1}{4} \ln|u-3| + c \\ &= \frac{1}{4} \ln\left|\frac{u-3}{(3u-1)^3}\right| + c = \frac{1}{4} \ln\left|\frac{\tan\left(\frac{x}{2}\right)-3}{\left(3\tan\left(\frac{x}{2}\right)-1\right)^3}\right| + c \quad \text{elde edilir.}\end{aligned}$$

9.3. Problemler

1. $\int (2x + 5)(x^2 + 5x) dx$ (cevap: $\frac{1}{8}(x^2 + 5x)^8 + c$)

2. $\int \sqrt{7x + 9} dx$ (cevap: $\frac{2}{21}(7x + 9)^{\frac{3}{2}} + c$)

3. $\int \frac{x^3}{(1+x^4)^{\frac{1}{3}}} dx$ (cevap: $\frac{3}{8}(1+x^4)^{\frac{2}{3}} + c$)

4. $\int \frac{\sin(\ln x)}{x} dx$ (cevap: $-\cos(\ln x) + c$)

5. $\int x 3^{x^2+1} dx$ (cevap: $\frac{1}{2\ln 3} 3^{x^2+1} + c$)

6. $\int \frac{\cos(5x)}{e^{\sin(5x)}} dx$ (cevap: $\frac{-1}{5} e^{-\sin(5x)} + c$)

7. $\int (x + 3)(x - 1)^5 dx$ (cevap: $\frac{1}{7}(x - 1)^7 + \frac{2}{3}(x - 1)^6 + c$)

8. $\int \frac{x+5}{2x+5} dx$ (cevap: $\frac{1}{4}(2x + 3)^7 + \frac{7}{4} \ln |2x + 3| + c$)

9. $\int \sin(x^7) x^6 dx$ (cevap: $\frac{-1}{7} \cos(x^7) + c$)

10. $\int \frac{3x}{x^4+2} dx$ (cevap: $\frac{3\sqrt{2}}{4} \arctan\left(\frac{\sqrt{2}}{2} x^2\right) + c$)

$$11. \int \frac{x}{\sqrt{x^4-4}} dx \quad (\text{cevap: } \frac{1}{4} \ln \left(\frac{x^2 + \sqrt{x^4-4}}{x^2} \right) - \frac{1}{4} \ln \left(\frac{-x^2 + \sqrt{x^4-4}}{x^2} \right) + c)$$

$$12. \int \sqrt{\cos(x)} \sin(x) dx \quad (\text{cevap: } \frac{-2}{3} \cos^{\frac{3}{2}}(x) + c)$$

$$13. \int \cos(\sqrt{x}) \frac{dx}{\sqrt{x}} \quad (\text{cevap: } 2 \sin(\sqrt{x}) + c)$$

$$14. \int \sin(e^{-x}) \frac{dx}{e^x} \quad (\text{cevap: } \cos \left(\frac{1}{e^x} \right) + c)$$

$$15. \int \frac{\sin(x) \ln(\cos(x))}{\cos(x)} dx \quad (\text{cevap: } -\frac{1}{2} \ln(\cos^2(x)) + c)$$

$$16. \int \frac{e^x \tan(e^x) dx}{\cos(e^x)} \quad (\text{cevap: } \frac{1}{\cos(e^x)} + c)$$

$$17. \int \frac{1}{x \ln(x^2)} dx \quad (\text{cevap: } \frac{1}{2} \ln(\ln(x^2)) + c)$$

$$18. \int \frac{\cos(\ln x)}{x} dx \quad (\text{cevap: } \sin(\ln x) + c)$$

$$19. \int \frac{(3+\ln x)^2(2-\ln x)}{4x} dx \quad (\text{cevap: } \frac{5}{12} (3 + \ln x)^3 - \frac{1}{16} (3 + \ln x)^4 + c)$$

$$20. \int \frac{1}{x^2-4} dx \quad (\text{cevap: } \frac{1}{4} \ln \left| \frac{x-2}{x+2} \right| + c)$$

$$21. \int \frac{2x+3}{x^2-4} dx \text{ (cevap: } \frac{2}{3} \ln|x+3| + \frac{3}{2} \ln|x-3| + c)$$

$$22. \int \frac{2x-x}{x^2+5x} dx \text{ (cevap: } \frac{2}{5} \ln|x| - \frac{7}{5} \ln|x+5| + c)$$

$$23. \int \frac{x^2-1}{x^2-16} dx \text{ (cevap: } x + \frac{15}{8} \ln \left| \frac{x-4}{x+4} \right| + c)$$

$$24. \int \frac{x^2+x-1}{x(x^2-1)} dx \text{ (cevap: } \ln x + \frac{1}{2} \ln \left| \frac{x-1}{x+1} \right| + c)$$

$$25. \int \frac{x+3x^2}{x} dx \text{ (cevap: } 3 \ln|x| + \frac{x^2}{2} + c)$$

$$26. \int \frac{3dx}{x^2+4} \text{ (cevap: } \frac{3}{2} \arctan \frac{x}{2} + c)$$

$$27. \int \frac{x^3}{x+2} dx \text{ (cevap: } \frac{x^3}{3} - x^2 + 4x - 8 \ln|x+2| + c)$$

$$28. \int \frac{x^3+x^4}{x^2+1} dx \text{ (cevap: } \frac{x^3}{3} - \frac{x^2}{2} - x + \arctan x - \frac{1}{2} \ln|x^2+1| + c)$$

$$29. \int \frac{\ln x}{x^5} dx \text{ (cevap: } \frac{-\ln x}{4x^4} - \frac{1}{16x^4} + c)$$

$$30. \int \arcsin(3x) dx \text{ (cevap: } x \arcsin(3x) + \frac{1}{3} \sqrt{1-9x^2} + c)$$

31. $\int (\ln x)^2 dx$ (cevap: $x(\ln x)^2 - 2x \ln x + 2x + c$)

32. $\int (\ln x)^3 dx$ (cevap: $x(\ln x)^3 - 3x(\ln x)^2 + 6x \ln x - 6x + c$)

33. $\int x\sqrt{x+3} dx$ (cevap: $\frac{2}{3}x(x+3)^{\frac{3}{2}} - \frac{4}{15}(x+3)^{\frac{5}{2}} + c$)

34. $\int (\frac{\ln x}{x})^2 dx$ (cevap: $-\frac{(\ln x)^2}{x} - \frac{2 \ln x}{x} - \frac{2}{x} + c$)

35. $\int x^3 \cos(x^2) dx$ (cevap: $\frac{1}{2}x \sin(x^2) + \frac{1}{2} \sin(x^2) + c$)

36. $\int \frac{x^3}{(x^2+5)^2} dx$ (cevap: $\frac{-x^2}{2(x^2+5)} + \frac{1}{2} \ln|x^2+5| + c$)

37. $\int \frac{x^3 e^{x^2}}{(x^2+1)^2} dx$ (cevap: $\frac{x^2 e^{x^2}}{2(x^2+1)} + \frac{1}{2} e^{x^2} + c$)

38. $\int x \log(x) dx$ (cevap: $\frac{x^2}{4} (2 \log(x) - 1) + c$)

39. $\int \frac{dx}{x^2-9}$ (cevap: $\frac{1}{6} \ln \left| \frac{x-3}{x+3} \right| + c$)

40. $\int \frac{dx}{x(x^2-4)}$ (cevap: $\frac{1}{8} \ln(x^2-4) - \frac{1}{8} \ln(x^2) + c$)

$$41. \int \frac{dx}{(x-4)(x+1)} \text{ (cevap: } \frac{-1}{5} \ln(x+1) + \frac{1}{5} \ln(x-3) + c)$$

$$42. \int \frac{x dx}{(x-5)(x+1)} \text{ (cevap: } \frac{1}{6} \ln(x+1) + \frac{5}{6} \ln(x-5) + c)$$

$$43. \int \frac{x^2 dx}{(x-2)(x+7)} \text{ (cevap: } x + \frac{4}{9} \ln(x-2) - \frac{49}{9} \ln(x+7) + c)$$

$$44. \int \frac{x^3 dx}{(x+2)(x+7)} \text{ (cevap: } \frac{x^2}{2} - 9x + \frac{343}{5} \ln(x+7) - \frac{8}{5} \ln(x+2) + c)$$

$$45. \int \frac{x dx}{(x-1)(x-3)(x+2)} \text{ (cevap: } \frac{3}{10} \ln(x-3) - \frac{2}{15} \ln(x+2) - \frac{\ln(x-1)}{6} + c)$$

$$46. \int 4x \cos(7x) dx \text{ (cevap: } \frac{4}{7} \sin(7x) + \frac{4}{49} \cos(7x) + c)$$

$$47. \int x e^{11x} dx \text{ (cevap: } \frac{1}{11} x e^{11x} - \frac{1}{121} e^{11x} + c)$$

$$48. \int \frac{\sin(\frac{1}{x})}{x^2} dx \text{ (cevap: } \cos\left(\frac{1}{x}\right) + c)$$

$$49. \int \arctan(3x) dx \text{ (cevap: } x \arctan(3x) - \frac{1}{6} \ln(1+9x^2) + c)$$

$$50. \int x^2 e^{5x} dx \text{ (cevap: } \frac{1}{5} x^2 e^{5x} - \frac{2}{25} e^{5x} + \frac{2}{125} e^{5x} + c)$$

Kaynaklar:

1. G. B. Thomas ve Ark., **Thomas Calculus I**, Çeviri: R. Korkmaz, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2009.
2. Prof. Dr. C. Çinar, Prof. Dr. İ. Yalçınkaya, Prof. Dr. A. S. Kurbanlı, Prof. Dr. D. Şimşek, **Genel Matematik**, Dizgi Ofset, 2013.
3. Prof. Dr. İ. Yalçınkaya, **Analiz III Diziler ve Seriler**, Dizgi Ofset, 2017.
4. H. İ. Karakaş, **Matematiğin Temelleri, Sayı Sistemleri ve Cebirsel Yapılar**, ODTÜ yayınları, 2011.